

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Beckerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délben	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beckerek			

Adolf Hitler.

Münchenből az a hír érkezik, hogy Adolf Hitler újból átvette rohamcsapatainak vezetését és az amugyis nehéz helyzetben lévő kormányt így Adolf Hitler miatt is kell egy jobboldali puccs lehetőségével számolnia. Adolf Hitler, aki foglalkozása szerint kárpitossegéd, a háboru utáni felfordult világ egyik nagysága, akinek elhatározásától és tetteitől ma részben Németország sorsa függ. Adolf Hitler, a kárpitossegéd, a jobboldali diktátor hatalmáért folyó küzdelemben Ludendorff legerősebb vetélytársa, mert Adolf Hitler a lázban vonagló Németország egy részét az erőszak és gyűlölködés tetszetős jelszavaival csak úgy, vagy még jobban tudja fanatizálni, mint Ludendorff, akinek neve legalább — dicsőségesen vagy kétes értékeléssel — de él a német nép ajkán, míg Adolf Hitlerről rövid idővel ezelőtt még senki sem tudott.

Németország, az anyagi romlás szelén, megalázás és újból legyőzve, feladta a passzív ellenállást és meg akarja kísérelni a lehetetlent: mászás és egyre súlyosabb teherrel a vállán, talpra állani, menteni a menthetőt, hogy valamikor újból a fejlődő és virágzó államok sorába emelkedjék. És ebben a gigantikus munkában Adolf Hitlernek jelentenek nagy és félelmes akadályt, a józan megfontolás, a hüvös mérlegelés nemzetmentő óráiban a mélységből jött ismeretlenek a bekegyágyak nekiszegézik a felfordulás izzó szolamait — és akad ezer meg ezer ember, aki lelkesen és mohón szívja magába a pusztulás ígét és követi a homályból jövő, homályba induló vezető, tüzőn-vizen keresztül.

Aki valamikor a háboru utáni idők s a háboru utáni ember pszichéjét fogja vizsgálni, lényegében a beteg, megbolygatott emberi idegrendszert teszi meg gondolkodásának tárgyává, mert csak a normalitásából kikölkent tömeg lelkiülete emelheti vezéri polera az Adolf Hitlerhez hasonló személyeket. Ez a tömeglélek vállalja mindenütt a diktatura jogot és személyi szabadságot megfojtó hatalmát, ez a tömeglélek távolodott el egy csapásra a huszadik század már-már diadalmaskodó demokratikus eszméitől, ez a lázban vergődő, halálosan beteg tömeglélek idézi fel újból és újból a vér, az öldöklés alig elpihent kísérteteit. Európában itt is ott is Adolf Hitler tartják kezükben a nemzet sorsát s a kártékony sas mellett mindenütt akadnak nagy számban vérengző sasfiók is, akik a polgári

rend és a polgári nyugalom felülésében látják kétes hivatásuk beteljesülését.

A társadalom égboltján új üstökösök tüntek fel, amelyek embermilkokat ragadnak magukkal ismeretlen utjukon és állóknak hitt csillagok szedünek bele az éjszakába, mintha csak az emberiség csillagrendszerében végzetes zavar állott volna be. S a vergődő, vonagló, helyét nem lelő világ fölött ott villog — az Adolf Hitlerrek diabolikus, fölényes mosolya.

Megszavazták az október-december havi indemnitást.

Viharmentes ülés a szkupstinában.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, szept. 28.

Az ismeretes, viharos lefolyású, csütörtöki ülés után, amely éjjel tartott, mára esendes, izgalommentes szkupstinaiülést vártak.

Bakity, a Ház alelnöke délelőtt kilenc óra tizenöt percek nyitotta meg a parlamentet. A képviselői padokban alig negyvenötven képviselő foglalt helyet s csak az ülés folyamán szaporodott fel a számuk.

A jegyzőkönyvek felolvasása után Bakity alelnök javaslatot olvas fel, mely szerint a nemzetgyűlés képviseltesse magát Petar király dárdai szobrának leleplezési ünnepségén és a Délszerbiában elhunyt Mokranac Szevan zeneszerző temetési szertartásán. Az indítványhoz a szkupstina egyhangulag hozzájárult.

Áttérve a napirendre, folytatták az október—november—december havi indemnitás vitáját.

Az első felszólaló Kumanudi Koszta dr. demokrata képviselő volt, (a koalíciós kormány volt pénzügyminisztere), aki az indemnitás igénybevételének káros hatását fejti ki. Hangoztatja, hogy a tizenkettődek ellentétben állanak az alkotmánnyal és az állami számvitelről szóló törvénnyel. Az új indemnitás — mondotta — két és fél milliárd dinár kiadást irányzott elő. Ilyen gazdálkodás mellett olyan alapos deficitre van kilátás, hogy a szám el-törpül az 1922—1923. évi budget hu-

szonhat millió dináros kiadási többlete mellett.

Kumanudi dr. felszólalása során támadta a közlekedésügyi minisztert, hogy felemelte a vasuti tarifát és a déli vasutat állami kezelésbe vette át. Véleménye szerint az egyezséget nem lett volna szabad a szkupstina megkérdezése és engedelmé nélkül megkötnie.

Jankovity Velizár dr. közlekedésügyi miniszter válaszolt Kumanudi dr. támadására. Kijelentette, hogy a tarifaemelés folytán egy parát sem vesztett az állam, ellenkezőleg, nyert. A kivétel nap-nap után fokozódik, amit kétségtelenül igazol az a tény, hogy külföldről ötezer vagon kölesözött s ez a mennyiség is még kevésnek bizonyult. Ami a személyszállítási díjakat illeti, kijelentette a miniszter, hogy a mai viteldijakat a békebeliek tizenötös-résére emelte fel, míg a dinár mai értéke a tizenötöd része a háboru előtti kursusnak, így tehát az árak nem változtak.

A déli vasut ügyére vonatkozólag kijelenti, hogy erre a kérdésre nem válaszol, mert nem tartozik az indemnitáshoz. Egyébként is közölni fogja a szkupstinával, de csak a budget tárgyalásának idején. A vasut átvétele azért történt most, mert egy hónapja ezelőtt vasuti sztrájk volt s ennek szomorú tapasztalatai készítették arra, hogy a forgalmi zavarokat a legfontosabb vonalon

megakadályozza, amit ily módon vélt legjobban elérni.

A következő szónok Hadzsikadity muzulmán képviselő, aki pártja helyzetéről beszél s eltér a napirendtől, ami miatt úgy a radikálisok, mint a demokraták állandó közbekiáltásokkal zavarják meg.

A házelnök délben befejezi az elvi vitát s szavazás alá bocsátja a törvényjavaslatot. A szkupstina szavaztizenegyet szavazattal nyolevanhat ellenében elvben elfogadta az indemnitást.

A délutáni ülésen folytatták és befejezték a törvénytervezet részletes vitáját. A szkupstina a vita után szótöbbséggel részleteiben is megszavazta az október—november és december hónapra szóló tizenkettődeket.

A politikai helyzet.

Nincsity állása megrendült. — A német-párt zsarol — írja a beogradi sajtó.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, szept. 28.

Politikai körökben az utolsó napokban nagy feszültséggel tekintettek a kormány és a parlament viszonyára. Ismeretes, hogy a szkupstina összeülése előtt, különösen ellenzéki körökben, olyan hírek tartották magukat, hogy a kormány napjai meg vannak számlálva. A dzsemijet- és a német-párt viszonya a kormányhoz tényleg nem sok reménnyel biztatótt arra nézve, hogy a kormány tarthatja magát. A tegnapielőtti ülés tisztázta a dzsemijet helyzetét, mert a szavazásnál a radikális-párttal tartott, míg a németek tényleg nem szavaztak és így magatartásuk a kormánnyal szemben még mindig határozatlan.

A német-párt számít azonban arra, hogy a kormány még rászorulhat a támogatásukra, amin azt a tegnapielőtti szavazás eklatánsan bizonyította, ahol a kormánynak összesen 163 szavazata volt 92 ellenében. Ha a németek a kormány ellen szavaznak, úgy három szótöbbsége lett volna, ami kész vereség. — ez tehát arra bírta a pártot, hogy új követelésekkel álljon Pasity elé. Ha a radikálisok ezeket a követeléseket teljesítik, a német-párt támogatná a kormányt.

A beogradi sajtó élénken kommentálja a német-párt magatartását és azt állítja, hogy a németek zsarolnak. Ismeretlenek ugyan még a közvélemény előtt a német-párti követelések, de valószínűleg súlyosak — mondják a lapok — ha a kormány nem fogadhatta el azokat.

A politikai körökben az utóbbi időben sokat foglalkoztak Nincsity külügyminiszter állásával. Az ellenzéki körök már régóta elégedetle-

TÖZSDE

Szeptember 28.

Beograd. (Zárlat.) Newyork 88-25, London 403-50, Páris 545, Milano 407, Prága 264, Wien 0123, Bukarest 42-50, Genf 1570, Berlin 00075, Szófia 82.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 56140, London 2555, Páris 3445, Milano 2580, Prága 1685, Wien 00079, Budapest 003, Beograd 650, Bukarest 260, Varsó 00017, Berlin 0000003, Szófia 537 és fél.

Budapest. (Zárlat.) Newyork 19650—20750, Páris 1205—1271, Prága 1535—1629, Beograd 225—239, Varsó 630—795, Napoleon 69000.

Értékpapírok. Angol—Magyar Bank 167—155000, Magyar Általános Hiteibank 750—810000, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 33000, Magyar Leszámitoló és Pénztároló Bank 125—115000, Pesti Hazai Első Takarékpénztár 6—6500000, Hermes Magyar Általános váltóüzlet 83—82000, Salgótarjáni 703—688000, Rimamurányi 185—163000, Égisz 62—59000, Délvidéki cukorgyár 570—590000, Horvát cukorgyár 1025—1100000.

nek Ninesity külpolitikájával, most azonban már radikális körökben is kritika alá vették a külügyminiszter szereplését.

A Vreme ma esti száma azt írja, hogy Ninesity már nyugodtan viselkedhetne, hogy új tehetségeknek adná át a helyét. A Vreme már kombinációkat is közöl az új külügyminiszterre nézve. Eszerint vagy Pansity venné át a külügyi tárcát is, vagy dr. Jankovity Velizár vagy Ninesity Ljubomir meghatalmazott miniszter.

Milyenek a piaci árak Beeskereken?

Beeskerek, szept. 29.

Milyenek? Erre nyugodt lélekkel azt felelhetem, hogy kétségbeejtők. Mert csakugyan azok. Végigmenve a csirkepiacra, megkérdezem az egyik kofát: hogy a kacsa néni? Nyolcvan forint. Már megörültem, hogy majd sikerül olcsón kacsát vennem. De azért mielőtt fizetnem volna, óvatosságból mégis megkérdezem: — párja néni? Hát mi nem kéne még, pattogta a néni. Az urak mindent ingyen szeretnének, de azt nem kérdezik, hogy mennyit eszik meg az aprójószág.

Ezekután a kacsákat messze elkerülve, inkább a csirkék és libák felé néztem. De ott is hasonlóképpen jártam. Hallva azt, hogy negyven dinár egy pár kirántani való csirke és nyolcvanöt dinárt is elkérnek egy pár sovány libáért, menekültem.

Átmenve a másik piacra, a zöldség, tojás után érdekődtem. Hallom is az egyik helyen: olcsó friss tojást vegyenek, csak két dinár! máma. Tessék venni!

Az egyik paradicsomos kosáron árat látva, közelebb hajolok, 1-25 dinárt látok. És sajnos, jól látok. A többi élelmicikk ára hasonlóképpen az egekben táncol. A burgonya két dinár. A szőlő 5-6 dinár. A kenyér 5-5-50 dinár.

Vegyél szegény fogyasztó és örülj hogy vehetsz. Mert ha megmered kozkázni azt a könnyelműséget, hogy megmondjad annak a néni-nek, vagy bácsinak, hogy drágá-
lod az árúját, egyszerűen azt mondja: „Ha drágálja, hát ne vegye meg. Menjen püspöknek, akkor nem köll piacot járnia!”

A bolgár kormány kiáltványa a forradalom okairól.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Szófia, szept. 28.

A bolgár távirati iroda jelenti, hogy a kormány a néphez egy kiáltványt intézett, amelyben feltárja azokat a titkos okokat, amelyek a kommunistákat a forradalom kikiáltására birták.

Az idegen zsoldban álló vezetők megakarták téveszteni a népet. A kiáltvány felsorolja a kommunisták bűneit, megállapítva, hogy tervük teljes kudarcra végződött.

A kommunisták a mostani kormányt meg akarták dönteni, hogy a régi állapotot visszaállítsák. A kiáltvány végül felhívja a népet, hogy járuljon hozzá az ország nyugalmanak helyreállításához.

Ujabb panaszok a keskenyvágányu ellen.

Kevés kocsit kapcsolnak be a forgalomba.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, szept. 29.

A napokban a beeskereki kereskedelmi- és iparkamara intervenciójával kapcsolatban foglalkoztunk a Beeskerek—Dzsombolj között közlekedő keskenyvágányu vonaton uralkodó teherszállítási anomáliákkal. Megírtuk, hogy míg azelőtt huszonnégytől harminchat óráig tartott egy vagon szálltmány utja Dzsomboljig és vissza, addig most egy hétig is elhúzódik, míg a vagon megteszi a tour-retour utat.

Az áruforgalom mizériájától függetlenül most újabb panasz érkezett

a keskenyvágányu ellen. Ezúttal a személyközlekedés miatt szólt a carmen miserabile. Az utasok főleg amiatt panaszkodnak, hogy a Beeskerekről hajnalban induló és a Dzsomboljra délben visszatérő személyvonathoz csak egyetlenegy másodosztályu kocsit kapcsolnak, úgy hogy az utasok egy része kénytelen a drága viteldijak mellett még a lépcsőn, legjobb esetben a folyosón állva megtenni az öt órás utat. Hasonló helyzet uralkodik a harmadik osztályon is, ahol ugyancsak kevészszámu kocsit kapcsolnak be a forgalomba.

Véleményünk szerint — egy kis jóakarattal — lehetne a bajon segíteni. Radikális gyógyszer csak egy van: több kocsit kapcsolni a Beeskerek—Dzsombolj közötti vonathoz.

Ahogy Gömbös csinálná.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, szept. 28.

A fajvédők vacsoráján Zsilinszky hosszú beszédben részletesen foglalkozott a kölesönüggyel. Beszédében kijelentette, hogy elvben nem kifogásolják a kölesönt, mert szükség van rá, de csak a megfelelő feltételek mellett fogadják el.

Az első feltétel, hogy nem szabad megbénítani a nemzeti erőket, a nemzet jövődjét. Olyan feltételekbe, amilyeneket Ausztria kapott, Magyarország nem mehet bele. Tiltakozik az ellen, hogy hasznathuzó tőkeérdekeltségek nyujtsák a kölesönt, azaz se a kisententénál, se a zsidó nagytőkénél ne legyen elhelyezhető ez a kölesön, mert az a magyar nacionalizmus bukását jelenti.

A kölesönt a nemzet igazi regenerálására kell felhasználni. Jóllehet a kölesön még messze van, a gazdasági reformok már nem türnek halasztást. Végül politikájuk diadalra jutásáról beszélt.

Utána Gömbös beszélt, aki kijelentette, hogy nem félnek senkitől, bármilyen eszközökkel harcol is valaki ellenük. Fejtette, hogy ők mindig a keresztény nemzeti Magyarországot hirdették. A háboru elvesztését belső bomlasztó erők okozták, amelyek ma sem szüntenek meg intrikálni. Ezután Németország bukásáról beszélt, kijelentvén, hogy Hitlernek az volna a kötelessége, hogy szervezeteire támaszkodva, átvegye a hatalmat. Figyelnünk kell, mert Németország sorsa vár reánk. Az országot csak a keresztény fajvédelmi politika mentheti meg.

Gömbös után még Friedrich és Lendvai beszéltek.

A franciák elégedetlenek a németek kiáltványával.

Páris, szept. 28.

Valamennyi lap elégedetlen Ebert kiáltványával, mert szerintük hangja túlnacionalista és kilátszik belőle, hogy a németek nem akarják kötelességüket teljesíteni. Németország folytatta volna az ellenállást — írja a francia sajtó — ha rendelkezett volna megfelelő anyagi eszközökkel.

A kiáltvány vádirat Franciaország ellen és Strezemannak nagyon megnehezíti a munkáját. A Petit Journal szerint ezt a nyilatkozatot Cuno is nyugodtan aláírta volna.

HIREK

Kilenc órakor. Ma reggel már ködre ébredtünk. Valóságos őszi kép tárult elénk. De nem ez a fontos most, hanem az, hogy tegnap este nyolc óra helyett már hétkor szólalt meg a harang s tíz óra helyett kilenckor zártak kaput a ház mesterek. Falun a harangjel, városban a kapuzárás teszi jelentőssé Szent Mihály napjának évfordulóját. Sok hagyomány, babona, népszokás és gazdasági vonatkozás fűződik Szent Mihály napjához, de ezeket annyiszor elmondtuk mi és elmondták mások, hogy nem akarjuk a felmelegítés ezredik jubileumát megünnepelni. A szerelemről és a kapupénzről se valami új a legenda, de ez a kettő mindig jó, az első ha van, a második, ha nincs.

Plébánosvizsgák Beeskereken. A bányászati apostoli kormányzóóságban szeptember 13-án tartották az első plébánosképesítő vizsgát, amelyre négy lelkész jelentkezett. A vizsgázottak közül Heim Mihály kleki és Simsik János sveti-huberti kitiintetéssel, Eusch János supljajai és Kalesz Miklós martinci lelkész pedig jeles eredménnyel képesítették.

Az utcán lakó család. A Zmaj Jovina (Mária Terézia) u. 8. sz. házából bírói végzés alapján kilakoltattak egy családot. A kilakoltatott Ferdinánd Antal napszámos, kinek f. é. február hó 15-én rekviráltak a fentnevezett házban egy lakást. A lakást bírói határozat folytán szeptember 1-én kellett volna kiürítenie, mert csak ideiglenesen kapta s mivel ezt a záros határidőn belül nem tette, rendőri karhatalommal kilakoltatták. Most az utcán kénytelen bevárni, míg a jósors, a szerenese fődél alá nem segíti.

Elégtételadás helyett elverték. Wagner István lukácsfalvai földmives régóta haragos viszonyban állt idősebb Kovács Istvánnal és hasonló nevű fiával. Tegnap délelőtt aztán, nem tudni melyik félnek az iniciatívájára, újra kitört közöttük a régi háborúság, mely ezúttal szomorú fináléval végződött. Wagner a Mohaupt-féle vendéglő előtt bieskával rátámadt az idősebb Kovácsra, hogy elégtételt szerezzen egy régebbi sérelemért. Csakhogy alaposan tévedett, mert elégtétel helyett még ő huzta a rövidebbet. A két Kovács egyesült erővel rávetette magát Wagnerre és egy doronggal alaposan helybenhagyta. Wagnert, aki

súlyos sérüléseket szenvedett, a lakására szállították, ahol azonnal ápolás alá vették. Az écskai csendőrség súlyos testisértés címén megindította a vizsgálatot.

Szomorú gyermekével

Érlelik felnőtté a mai gyerekeket. Kegyetlen öklével rájuk csapott a világtörténelem és tizedik esztendeje már, hogy fojtogatja őket. A gondtalan gyerekségüket ellopta a háboru amely napról-napra keményebben harsogta a fülükbe, hogy nincs cipőtalp, nincs fehér kenyér, a sebesülteknek kell a tej és a háborznak a pénz.

Lemondani: ez a gyerek élete már tiz esztendő óta. Hová tűntek a játékszerek a szobából? Mackó ur, amelynek barna bundáját elszakíthatatlan angol szövethől szabták? A szemé üvegéből gömbölyödött fényes feketére és lószór duzzasztotta párnásra a természetét. Hová lett a hajás baba — a gyermekálmok-álma?

A gazdasági válság — eltemette mind! Nincs Mackó ur és nincs hajásbaba és nincs hintaló és pöfögő vasut. Mert megfizethetetlenül drága. Sóvár gyerekszemek nézik őket a kirakaton keresztül. Fitos orrocskájuk rászorul az üvegre és onnan lesik sóvárogva Mackó urát, aki busan néz rájuk a kirakat csillogó üvege mögül. Mackó ur, élén cammog annak a szomorú karavánnak, amelyben a bazar játékszerei mellükre feltűzött árjelző cédulákkal felvonulnak.

Elvonulnak és láthatatlan porfelleg támad a nyomukban, amely a gyermekek szemébe hull és könnyeket eskar ki belőle. A játék elszökött a gyermekek elől és ha játszanak akarnak, önmaguknak kell valamit fabrikálni: babát kukoricacsutkából, lovat tört seprőnyérből, csákót öreg újságpapirból. Dolgozniok kell a játékért mint a felnőtteknek a szerszámért és a játék elveszti számukra csodálatosságát és fantasztikumát és olyan sivárrá válik, mint a leleplezett kriszkindli mese. Szomorú gyermekkor, amely a játékban nem láthat rejtélyt.

Vajjon gondolt-e reá a Népszövetség, hogy mi lesz a világból, ha a gyermekek elfelejtenek játszani?

Jegyzői értekezlet. A beeskereki járás jegyzői ma délelőtt tisztelegnek Miskovity Gyura új központi főszolgabíró előtt. A tisztelgés után jegyzői értekezlet lesz.

Öngyilkosság szerelmi bánat miatt. Deutsch János 21 éves földmives szerelmi bánatában Vrsacon lakó szüleinek a házában a kutba ugrott, ahol halálra zuzta magát. Összeroncsolt holttestét csak órák mulva huzták ki a kutból.

A beeskereki sakkverseny mai állása. Bajor nyer Eckstein S. ellen, Eekstein S. nyer Vukovity ellen, Filkovics nyer Tapavicski ellen, Hegedüs nyer Tapavicski ellen. Remisvel végződtek a Freund—Hegedüs és Aleksity—Filkovics játszmák. — A Filkovics—Eckstein J. függő játszma Filkovics győzelmével végződött. — Független maradtak a Kemény—Gerdec, Krebs—Prodanovity játszmák.

* Tánckisla: vendéget. Mrksity Cariton tánckisla-jában, a Koronaszálloda nagytermében, vasárnap délután 5-7-ig diákok részére, este 8 órakor a felnőttek részére vendéget lesz. Belépő-díj 5 dinár.

Felhívás a tartalékos tisztokhoz.
A városi katonai ügyosztály felhívja mindazokat a tartalékos tisztokat, akiket felvettek az SHS hadseregbe és még nem tették le az írásbeli esküt, hogy ennek letétele végett azonnal jelentkezzenek a fenti hivatalban.

* **Festéket jól vásárolni, mindig a kereskedő bizalmán mulik, a Weiser-sehan festékárúháza (Fő-u. 16) 1 és fél évi működése alatt bebizonyította, hogy tényleg bírja a közönség bizalmát s nézetünk szerint fenti cég e szakmában a legjobbat is nyújtja.**

* **Tekeverseny a Bristol-szállóban.**
Folyó hó 30-án, vasárnap rendez a Slavija Sportegylet nagy tekeversenyt, mely alkalommal szép tárgyak kerülnek kiorsólasra.

* **A Nagybecskereki Takarékpénztár Veliki Beeskerek, ezúton értesít t. ügyfeleit, hogy a beogradi pénzügyminisztérium 35160. számú rendelete értelmében minden egyes állampolgár jogosítva van havonta 500 dinárnak (Ötszáz dinárnak) megfelelő külföldi átutalást eszközölni. Ezen átutalásokat az intézet a legelőnyösebben és a mindenkor napi árfolyamnak megfelelően eszközli. Telefonszám 16. Igazgatóság 52.**

* **A napokban átvett és szakavatott kezelés alá került Kaszinó-étteremben szombaton este katonai vonószeneke hangversenyeznek, kitűnően összeállított programmal. Belépő-díj nincs. Kitűnő italokról, elsőrendű ételekről gondoskodnak és számos látogatást kérnek az új tulajdonosok.**

* **Átutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukievitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.**

* **Modern ablakok. Hat ablaktáblás komplett ablakok négy-négy külső és belső szárnyal, tükörüvegtáblákkal, sülyesztett palettákkal kedvező áron kaphatók. Közelebbit Sander M. Józsefnél, Veliki Beeskerek.**

* **Dr. Palić-Szántó Olga szemorvosoperateur, Grósz professzor hat éven át volt egyetemi szemklinikai tanársegéde Budapesten, rendel Beogradban, Kralja Petra ulica 53. sz. Telefon 26—10.**

* **Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál Veliki Beeskerek. Telefon 329.**

Új otthonban a becskereki szegényház.

Készül a járványkórház és a bakteorológiai állomás. — Látogatás a szegényházban.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, szept. 29.

Több ízben foglalkozott a „Torontál” Beeskerek város polgármesterének nagyszabású terveivel, a melyeket már a polgármesteri szék elfoglalásakor maga elé tűzött. Azóta hossza idő mulott el anélkül, hogy a nagyszabású tervek megvalósultak volna. Hogy mi volt ennek az oka, úgy véljük, nem kell bővebben fejtegetnünk. A drágaság, a város szorult pénzügyi helyzete, megakadályozta az életrevaló program gyors megvalósulását. Most végre sikerült a város pénztárát is olyan helyzetbe juttatni, hogy megkezdhetők a legfontosabb tervek keresztülvitelét.

Az első nagyszabású munkálat a városi vágóhíd és a villanytelep reorganizációja volt, mely nagy tökébefektetéssel járt ugyan, de bőségesen meghozza az investált összeg kamatját. A napokban megvalósult a program másik pontja is, a szegényház áthelyezése.

A szegényház eddigi otthonában távolról sem felelt meg rendeltetésének. Kaszárnyaszerű, barátságatlan épületben, hiányos felügyelet és jóformán minden ápolás nélkül tengették napjainkat a szerencsétlenek, akik bizony minden melegséget, minden szerető gondoskodást nélkülöztek. A Miletityeva (Temesvári) utca végén lévő járványkórház hasonlóképpen nem felelt meg rendeltetésének. Helyiségei szűkek voltak, felszerelése hiányosnak bizonyult, ilyen körülmények között a legborzalmasabb következményekkel járt volna egy esetleges járvány. Ezek az okok indították Alekszty Bogoljub polgármestert arra, hogy a járványkórházat áthelyezze a megfelelőbb nagyságú szegényházba s ezt viszont elhelyezte a járványkórház átalakított helységeibe. A javítási és átalakítási munkálatok jórészt befejeződtek, az új szegényház elkészülte pedig már csak napok kérdése.

Munkatársunk tegnap kint járt a régi szegényházban és megsejtelése után átment az új otthonba, hogy párhuzamot vonhasson a nagy különbségről, mely a jelenlegi menedékhely és a régi között fennáll.

A Pasityeva (Tomasováci) utcá-

ban laktanyaszerű épületben van a szegényház. Az udvaron kőműves-állványok, meszes ládák és téglapiramisok jelzik, hogy lázas építkezés folyik. Az új járványkórház készül. Az udvarban álló épület elején a felügyelettel megbízott orvos fog lakni. Előszoba, konyha, fürdőszoba és két tágas lakosztály épül a főorvos részére, aki a járványkórház vezetésével még a bakteorológiai állomás igazgatói állását is betölti. Dimitrijevitj Voin dr., akit erre a pozícióra kizemelték, már Beeskerekre is érkezett s itt várja be családjával, amíg beköltözködhetik lakásába.

A lakás melletti helyiségben helyezik el a bakteorológiai állomás felszerelését és a különféle laboratóriumokat. Távolabb pedig a betegszobák következnek, melyekbe a járványos betegek kerülnek. Az ápolás szigorú orvosi felügyelet mellett fog történni s így a gyógykezelés is sokkal eredményesebbnek ígérkezik, mint eddig. Az utcai fronton épült házban lesz a gondnoki lakás, oldalt pedig a hullaház, mely a szegényházban is ezt a rendeltetést töltötte be.

A Pasityeva (Tomasováci) utcában lévő volt járványkórház már teljesen készen várja a szegényházi lakókat. A töpörödött szegény öregek, maguk is türelmetlenül várják a beköltözködést. A férges, piszokkal teli otthonból végre egészséges hajlékba jutnak, még pedig olyanba, amilyent még álmodásban sem mertek volna elképzelni.

Az épület legelején az első ajtó az irodába nyílik, ahol a felügyelettel megbízott irgalmas nővérek nyilvántartják a lakókat. Az iroda mellett kisebb éléskamra van, ahol a szükséges fűszerárak vannak felhalmozva. A bejáratnál oldalt egy másik ajtó vezet az apácák lakosztályába, egy egyszerűen, de barátságosan bebutorozott szobába. A folyosóból a második számú ajtó a vendégszobába, onnan pedig a társalgóba és az ebédlőbe nyílik. Tovább menve az új otthonban, következnek a szegényházi lakók szobái. Előbb a férfiaké, azután pedig a nőké. Szép sorjában állanak az ágyak, vadonatúj felszereléssel. A szalmazsák

fehér, a párna és a takaró pedig színes áthuzattal. A takarónak egy pótláthuzata is van, fehér színű, melyet ünnepélyes alkalmakkor fognak használni. Ugy a nők, mint a férfiak intézeti egyenruhát kapnak, még pedig úgy felső- mint alsóruhát, melyet időnkint váltani kötelesek. A lakosztály mellett van a kápolna, melyet egyszerű züléssel rendeznek be. Az udvaron oldalt a fürdő és egyéb mellékhelyiségek foglalnak helyet. Nagy kiterjedésű házikert áll még rendelkezésre, melyet csakugy, mint a keskenyvágyú végállomás mögött fekvő városi konyhakertet, a szegényházi lakók fognak megmunkálni. Az udvar hátsó oldalán a mellékhelyiségek részére van egy épület és mellette épülnek a sertés-olák és istállók.

A szegényházi lakók előreláthatólag hétfőn költözködnék be az új otthonba, melyet a város aránylag kis költségek mellett az ország legelső ilyenmű intézetei közé emelt.

A német parlament megnyitása.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, szept. 28.

A birodalmi gyűlést ma délután nyitották meg. A megnyitó ülésen botrányos jelenetek játszódtak le, mert a fajvédő és a szociálista képviselők között heves összeütközés támadt a külpolitika miatt.

Ludendorff nem áll a forradalom mellé.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

München, szept. 28.

Ludendorff nyilatkozatot adott le a lapoknak, amely szerint minden forradalmi szándék messze áll tőle. Ez azt jelenti, hogy hátat fordított Hitlernek. A bajor diktátor erélye megpecsételte Hitler sorsát. A Hackenkrenzler vezér nélkül maradtak és a Berlin ellen vonulni szándékozott gyűnevezett Rosbach-esapatokat Loszow tábornok könyörtelenül szétszórta.

A német belső aranykölcsön.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, szept. 28.

A német kormány belső aranykölcsönére harmincöt millió dollárt, vagyis 147 millió arany márkát jegyeztek.

• Pénzt visszakap! •

1923 szeptember hónapban

1 nap ingyen árusítok!

Mindenki, aki e hónapban rőfösárut vásárolt

Trebić Gavoslav, a „Kék golyóhoz”

cégnél Vel. Beeskerek, Aleksandrova (Fő) utca, tegye el a vásárlás alkalmával kapott jegyzéket. — Hogy melyik napon történik az ingyen árusítás, azt csak szeptember hó 30-án közlöm e lapban. — Minden detailban vásárló vevőmnek, aki ezen hónapban nálam rőfösárut vásárolt az általam meghatározott napon, visszafizetem a te jes összeget, amit a vásárlás alkalmával fizetett.

Ezen szokatlan kedvezmény mögött nincs semminemű hátsógondolat. Csupán viszonzni akarom vevőimnek azt a szíves támogatását, amellyel engem eddig megtisztáltak.

1579

Millerand prágai utja.**A „Torontál” tudósítójának távirata.**

Prága, szept. 28.

Massaryk elnöknek az év elején tett látogatását a francia köztársaság elnökénél, valószínűleg a jövő hó folyamán viszonzozza Millerand. A két elnök találkozása november 15-ére van megállapítva.

A kommunisták a Ruhrmegszállás megszüntetése miatt sztrájkolnak.**A „Torontál” tudósítójának távirata**

Düsseldorf, szept. 28.

A Havas jelentése szerint a kommunisták a Ruhrmegszállás megszüntetésének tiltakozásául huszonnégyórás sztrájkot proklamáltak.

Fámkedvezmény az exportőröknek.**— A „Torontál” tudósítójától. —**

Beeskerek, szept. 29.

A külügyminisztérium értesítette a beeskereki kereskedelmi- és iparkamarát, hogy azok az exportőrök, akik Spanyolországba szállítanak árut Fiumén keresztül, ne fizessék a maximális vámtarifát, mert kölcsönös egyezmény alapján mérsékelt illetékekre tarthatnak igényt.

A leirat szerint a kedvezmény elnyerésére az áru származását igazoló bizonyítvány (ursprung certifikat) és szállítási igazolvány (transit certifikat) szükséges. Ennek alapján minden további nélkül a minimális vámtarifa mellett vámolják el az exportálandó árut.

*** Átutalásokat és csekkkivadásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutahiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona szálló épület.** Telefon: Pénztár 16 Vezérigazgató 52.

Sport

Beeskereki atléta sikere Romániában. A Temesváron megtartott kis-entente nemzetek atletikai versenyén Ambrózi Károly sulyban 13-52 m. és diszkoszban 42-51 métert dobott.

Vasárnapi footballprogramm. D. n. 2 órakor Ratarszki b) — Kadima b). — Fél 4 órakor bajnoki mérkőzés a Slavija és a Schwäbische csapatok között. Bíró: Kohn Nándor.

Filc-, diffin-pán-kalapok érkeztek!

Ruhák, Jumperek és bluzokban nagy választék

Filc- és diffin-pán-kalapok értékesítését és kalapalkitást jutányos árban vállal **ASZLÁNYI JULIA** kalap- és nődivatterme Nemanjina (Jeró herceg) u., Tunner-ház.

Halpaprikás!

Folyó hó 29-én szombat este a „Bristol” szálló vendéglőhelyiségében

halpaprikás-estély lesz.

Jó ételekről, italokról és zenéről gondoskodik és számos látogatást kér tisztelettel **Heinrich Domonkos** vendéglős**Hatezer éves tii a Ma embere kezében.**

Regényes történet a semmivé vált főúri várkastélyról. — Látogatás a perjámosi „Nagydombon” folyó ása tásoknál.

Perjámos, szept. 27.

A perjámosi sánedomb tetején állunk. Jobbra, egy pár kőhajításnyira a szép német község, balra az alföldi síkság végtelenje gyéren elszórt fákkal és egy hatalmas zöld földeken (a perjámosi szőlőskertek); a domb aljában pedig békányás lepel alatt a stagnáló Aranka. Szeptemberi napunk augusztusi hévvel önti alá aranyos sugarait szellő alig lebben, de mi a tikkasztó meleg dacára frissek vagyunk és őszinte kíváncsisággal egy lelkesen beszélő, kedves urra figyelünk: Roska professzor magyaráz:

— E dombtetőn, melyen ma flegmat kocs sváb paraszt szántogat, századokkal ezelőtt pezsgő magyar élet folyt: a Macedóniai főúri dinasztia éte itt nagyurú életét. Mátyás király idejében hatalmas kastély állott e tetőn, de ennek a felszínén semmi más nyoma nem maradt, mint ez a dombot körítő sánecárók.

Arra nézünk és lelki szemünk előtt megelevenedik a táj: a dombtetőn hatalmas tornyos és csipkés párkányu kastély lebeg, hidján ki- és bejáró alázatos jobbágyok; fürge apródok büszke nyaku, déleleg járású paripákat vezetnek, egy kőcsapos deli vitéz utazásra készen áll az udvaron és a kastély ablakából kerdővel integető szépséges hölgyére mosolyog...

Roska tanár hangja visszacsajja lelkünket a valóságba. Szinte riadtan nézünk rá, hogy levezet benünket a 21 méter hosszú és három méter széles kitért szelvénybe, pedig azért jöttünk, hogy megnézzük azokat a munkálatokat, melynek alapján ő napok óta nagy szakértelemmel olvassatja a történelem előtti történelem beszédes lapjait...

— Egy putri — mutat reá a fenék egy részleges mélyedésére — az ősember lakóhelye. Itt éltek őseink sok ezer év előtt. A legszebbek egyike — folytatja a tudós professzor. — Nézzék meg figyelmesen: a nyaka eliptikus, átmérője 100×120 cm., mélysége 130 cm., alapjának átmérője két és fél méter.

Kérésünkre a tanár népszerű magyarázatba kezdett:

— Látják kérem, a réteg, melyen állunk, szűz föld, ami annyit jelent, hogy mentes minden emberi nyomtól. E réteg hátán kezdődött itt az első emberi letelepülés, ide ásta be az ősember primitív lakását, hogy megvédje övét a vadak és ember-társai támadásától.

— Egy kérdést professzor ur — kértük. — Honnan tudhatják az ősrégészek hogy éppen e helyen nyitott a földbe a putri?

— Ennek megállapítása sokkal egyszerűbb mint a laikusok képzelelik. Minden putri tele van hamuval, cserép, csont és égett föld törmelékkel. E laza, különböző anyagu tömeg laikus szemmel is könnyen látható elváltást mutat a környező agyagrétegtől. Csak ki kell takarítani és azonnal föltárni a putri érintetlen, eredeti alakjában, akárcsak egy megtelt és évek múlva kiásott szemégtödör.

Most az egyik munkás mosolygó

szemmel átad neki valamit, melyért egy cigarettát kap rögtön esérébe.

— Cigarettákkal doppingolom őket — mondja mosolyogva a professzor — valóságos esoda, milyen figyelmesek: a legkisebb tárgy sem sikkadhat el, szinte versenyeznek egymással: ki talál többet. — Ez egy csonttű — nyújtja felénk a legfrissebb leletet.

Kezünkbe vesszük, nézegetjük és hangulatunk újra melázóvá válik. Egy hatezer éves tii! A finom acéltű öse alig lehetett alkalmas egyébre, mint durva állati bőrök őszzevarrására. Cserzettlen bőr és selyem! Lelkünk káprázva száguldját át a két tii közötti hatezer éves utat.

Mellettünk ősi tüzhelyet tisztít ki egy munkás. Késsel porlasztja a laza, vegyes anyagu földet: óvatosan, figyelemmel, mert tele van ez a réteg is ősi kultúrával.

Roska tanár félszeme mindig rajta pihen s most intésére odafordulunk. A látnivaló valóban érdekes: a laza fenéken még félig beágyazva három darab cserépkancsó fekszik.

— Tüzi kutyát is találtunk már — mondja a professzor és tovább magyaráz:

— A feltárt rétegek itt mindössze két méter vastagságot mutatnak. Ez azt bizonyítja, hogy a perjámosi sánedomb fiatalabb letelepülési hely, mint a pécska-szemlaci nagysánc. Az első tizta rézkor, a második pedig későbbi kőkor.

Polgármeseri hivatal V. Beeskerek. 10514 923. szám. XXXIV.

Felhívás.

Felhívunk az adózók, hogy hátralékos adójukat, a III. negyedre is, (a város adóhivatalnál) 8 nap alatt fizessék be, mivel ellenesetben ellenük a legerélyesebb végrehajtás fog vezetetni.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok a tavalyi kivetés szerinti kötelesek hátralékos adójukat, fellebezésükre való tekintet nélkül (1909. évi XI. t.-c.) befizetni.

Veliki Beeskerek, 1923. évi szeptember hó 26-án.

Aleksity s. k., polgármester.

VENDÉGLŐ-ÁTVÉTEL!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a

Vinograd-vendéglőt

(kórház mellett)

átvettem és azt f. hó 30-án, vasárnap, katonazenekar hangverseny kíséretében ünnepélyesen megnyitom.

Minden törekvésem odairányul, hogy izletes ételek és kitűnő, tiszta italok, valamint szolid és pontos kiszolgálással a t. közönség teljes megelégedését kiérdemeljem.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri

Drapos József, 1824

a „Vinograd”-vendéglő tulajdonosa.

Üveg-, porcellán- és lámpa-árakban, valamint képeretek-és tükrökben nagy választék!

Vendéglői felszerelések, üvegszervizek és konyhabereendezések a legolcsóbban 1721 beszerezhetők

Drobac Bogdan

üveg-, porcellán- és lámpa-árakban Veliki Beeskerek, Zs'itni trg (Buza-ter), a városi mérleggel szemben

Minderféle tükrjavítást olcsón és pontosan eszközölök.

Kolbászesztély

a „Zöld vadászról”!

Szombaton, szept. 29-én a Behring-féle vendéglőben (Nicky-utca) kolbászesztély lesz Jó ételekről, italokról, frissen préselt mustrol és zenéről gondoskodva van. — Számos látogatást kér **Behring György,** vendéglős (Nicky-utca).

Egy jó állapotban levő könnyű

strájkocsi

egy lónak való, megvételre kerestetik.

Ambrózia 1831

cukorkagyár, Vel. Beeskerek.

Angol 1827**nyelv tanítás**

csoportoknak, azaz három-négy személynek egyszerre.

Petrogradska-utca 22. sz.

Eladók

egy finom, nagyon elegáns férfibunda opozsum béllel és női télikabátok.

Veresmartiova (Uri) u. 1. 1826

Tisztviselő

kinek több évi ügyvédi irodai gyakorlata van, a szerb, magyar, német nyelvet tökéletesen bírja s bármely irodai munkában jártas, irodai vagy bármely más hasonló minőségben de'utáni foglalkozást keres. 1828

Cim a kiadóhivatalban.

Szatócsüzetli

teljes berendezés: állványok, kis- és nagymázsa, sulyok stb. eladó.

1829

Deák Ferenc-utca 9. sz.

HÁZ ELADÁS.

Vukovics utca 3038. számú ház szabadkézből azonnal eladó.

1830

Bővebbet özv. Kelemen Antalnéval Szave Tekelija (Tökölly) u. 2873. szám.

Halló! Kitűnő Halló!**házikoszt**

kapható jutányos árban október 1-től - Bővebbet:

Hajduk Veljkova (Mercy-u) 3 sz.

Részvénytársaság helybéli áruüzlete keres irodai munkában jártas szerbül tudó

tisztviselőt

Ajánlatok fizetési igények és az eddigi alkalmaztatás megjelölésével „Szorgalom” jellegre az Orientirodába kéretnek.

M. Reza és Társa műszaki iroda és kereskedés

Veliki Beeskerek, Szkerlityeva 2.

Vállal műszaki és villamosfelszereléseket magánosok és közszégek részére, malomberendezéseket, tüzdel- és hidmérlegek javítását helyben és vidéken. 1827

Modern! Olcsó! Garantált!

Disznótor!!

szombaton, folyó hé 29-én este a „Driná”-ban, Osztó Jánosnál borkóstolóval egybekötve, elsőrendű kudrici és belacrkvai borokból, amelyek most érkeztek. 1906 Önmaga ellen vét, aki odahaza marad! Cigányzene! Primás Herzenberger Jóska.

1811

Egy szerb leány,

aki magyarul és németül is ért és gépelni tud. felvétetik

ÖZV. GUTTMANN JAKABNÉ ÉS FIAI cégnél.

TÜZIFÁ!

I. bükkhasáb és tölgyvel kevert bükkhasáb tűzifát vagonté-
telben és méterben legolesőbb napiárak mellett prompt szállít a
1776

Kovini Bank Rt. faosztálya Kovinban (Bánát).

Polgári étkezde

Ebéd (3 fogás) 15.- Din.
Vacsora 12 50 "
Ebéd és vacsora 25.- "
1728 kenyérrel együtt a
Huszár-féle „Kotárka”
vendéglő- és étteremben.
Állandóan friss ételek és italok kaphatók

Lakatosszerszám

azonnal eladó. 1799

Schmidt Ádám, Beyej Sv. Djaradj.

Vidéken bizományi 1828 gabonabevásárlást

elvállal óvadékképes kereskedő.

Cím az Orient fűtcai üzletében.

Lámpaernyők

elkészítését újból vállalom. 1819

Kurländerné, Csuli
Korona utca 11. Telefon 25.

Valódi szegedi paprika

kapható 5, 10, 20 és 50 kg-os
plombirozott zsákokban 299

Veska Emilnél Subotican, Stosova u. 3.
Állandóan nagy mennyiség raktáron.

Eladó ház

fűszerüzlettel, 5 szoba, 4 konyha
és melléképülettel, 520 □-öl te-
rülettel. Vevő azonnal beköltöz-
het. Olcsón eladó. Etvosva
(Magyar) utca 16/18. 1815

MEGTALÁLTAM!

1817 DE LE IS IROM A CIMET:
WÉBER SEBESTYÉNNÉ
mechanikai harisnyakötőde (házipar) Vellki
Beckerek Car Dusanova (Váralfai) utca 42.,
ahol köttetek férjemenek egy szettort, magam
nak egy bluzt, leányomnak egy egész ruhát
a legzebb és legújabb divat szerint, valamint
az egész családomnak bszre és tölre harisnyá-
kat a legjobb minőségű anyagból, jutányos áron

I. BÜKKFASZENET

villázott száraz minőségben vagontételekben azonnali szállításra ajánl
1781

„SILVA”

industr. i trg. društvo šumskim proizvodima, OSUEK, Relkovičeva ul. 7.

Beckerekén még nem volt!

Halló! Szobavendégek!
Halló! Értkező abonnensek!
Halló! Borivók!

Poloskamentes szobák!
Elsőrendű ételek!
Helyben nem található bar!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy a
régí vasuti állomással szemben levő

„KALAUZ”-hoz címzett szállodát és vendéglőt megvettem.

Mindazon t. vendégeknek, kik az olcsó és finom ételekről, valamint elsőrendű
nakovoi prima Rizlingi (5 dinár) és prima Muskat Adonell (7-50 dinár) borokról
1793 meggyőződést kívánnak szerezni, kérem

folyó évi október hó 1-ét (hétfő) megnyitásra szives megjelenését.
Naponta cigányzene. Pontos és szolid kiszolgálásról előre is biztosít

Schreiner Antal vendéglős és szőlőbirtokos.

Armstrong-Whithworth (Jugoszlávia)

Értesíti a t. közönséget, hogy irodáját a Jugoszlávai Bank palotájában

Beograd, Kolačeva u. 1. sz. a. megnyitotta

és hogy megrendeléseket az alant felsorolt, valamint a kívánatra
megküldendő jegyzékben felsorolt árukra is elfogad. Gözkazanok,
sárgaréz és más ércárak, mint sárgarézlemezek, rudak stb., hidak,
kisebb öntött vasárak, szén- és kocszbányák berendezések, minden-
fajta emelők, villamosvilágításhoz szükséges berendezések és vil-
lamos központok, különböző gépek, vasból kovácsolt tárgyak, át-
viteli berendezések, hidraulikus gépek, hidroelektrikus erőfejlesztő
berendezés, mozdony és vasuti anyagok valamint azok kellekei,
géprészek, motorok és azok részei, pneumatikus eszközök, papir-
gyártásra szolgáló berendezések, ép úgy a papir átdolgozására
szolgáló eszközök, szivattyúk, utépítésre szolgáló műszerek, hid-
építéshez szükséges anyagok, acél és vas, építéshez való acélszer-
kezetek, acél feldolgozására szükséges berendezések, szerszámok,
ércspárga és drótok, furógépek, kerek vasrudak, acélmérlegek.

Részletes felvilágosítást kívánatra fent említett iroda ad.

Egyben értesítjük az érdekelteket, hogy nagy raktárt tartunk
különböző jákaban levő gépekből eladásra, miért is ez egy kiváló
alkalom arra, hogy különböző berendezések igen alacsony árban
beszereztessenek.

Royal Mail Line

Angol Királyi Postagőzhajózási Vonal.

Rendszeres személy- és áruforgalom

Cherbourg—Hamburg—Southampton-ból
New-Yorkba és Kanadába.

Cherbourg—Liverpool—Southampton-ból
Délamerikába.

3. osztályú fülkék 2 és 4 ágygal Szükséges információkkal szolgál
minden nyelven ROYAL MAIL LINE jugoszlávai vezérképviselete
ZAGREB, Trg I. Sz. 17., az államvasuti pályaudvar mellett.

Fiókképviseletek: Ljubljana: Dunavska cesta 31. Sudjić Antal.
Beograd: Karadjordjeva 9, Tomić Mihály. Sürgőnycim: „Roymailpac”.

Két darab egy nagy és 1816
egy kis) elegáns, világos

ebédlőszekakredenc

eladó. Külön eladó még két fekete
kredencmárványlap, 175 cm hosszú
és 80 cm széles — Brigadira Ristitya
(Aradaci) u. 174/4. sz., Orient Mozi
mellett, dr Heinermann-féle házban.

Szüret!!

Tisztelettel értesitem a n. é. közön-
séget, hogy f. hó 29-én és 30-án
édes must hektoliterenként kapható.
1814

JÉGL GYÖRGY, Geteova (Német) u. 33.

Ha felt házakat akar,

ugy minden mozi biztosítsa magának:

Cirkus Edy Polo.

Világláger, kalandofilm 4 részben.
Főszereplő: Joe Martin, a világ leg-
ügyesebb majma.

Üzött vad.

Borzalmak haza.

Priscilla Dean, tüneményes szépségű
amerikai csillag utólrhetlen alkotásai

Ember-ember ellen.

Sivatag titka.

Harry Carey népszerű kowboy király,
minden eddigi felülmuló slágerei.

Az orkán.

Történet az igaz szerelemről, a kanadai
őserdők mélyén, pusztító lavinagör-
gés idején, majd a tropikus hőség
által kigyulladt, rejtélyes őserdő puszt-
ító fergetegében. 8 felvonásban.

Szeszélyes asszonyok.

Az első egy millió dolláros film, mely
excentrikus tárgyánál, minden eddigi
filmet túlszárnyal. Főszereplői: két
orosz hercegnő, egy herceg és az ame-
rikai attasé festői szépségű felesége,
Miss du Pont.

Lengyeivér.

Eskruth Natália világhírű regénye és
operettje 2 részben. Főszereplők a
közönség dédelgetett kedvencei: Bojda
Juci, Loth Ila, Mattyasovsky I.,
Petrovics Svetislav.

V. osztály.

Falk Richard szenzációs gimnazista
regényének csodásan szép filmválto-
zata 5 felvonásban A legmályabb
tragédia. Főszereplők: Loth Ila,
Latabár és Ujvári.

Fenti filmeket forgalomba hozza kizárólag:

Orient és American Film Co. Subotica,

Lifka Mozi épület 1780

Kolbászesztély

a „Fehér galamb”-nál!

F. hó 29-én, szombaton este 8 órai kezdéssel a „Fehér galamb”-hoz címzett vendéglőben Papićova (Arpád) utca 15. sz., muskótolással és táncol egybekötött kolbászesztély lesz. Jó ételkről és italokról gondoskodik és számos látogatást kér 1788

SZOBCSÁK FERENC, vendéglős.

Eladó 6 HP szállítható gőz-motor, 8-10-12 HP benzínmotor, 14 HP és 26-28 HP fekvő nyersolajmotor, szivógázgenerátor 16 HP-ig. Mindenféle malomberendezési tárgyak, ujak és használtak. Hegyező- és hámozó-gépek, hengerek, koptatók, centrifugál- és lánoszivattyúk. Különböző szíjtárcsák.

Petrás László gépjávitóműhelye

Veliki Bečkerek, Brigadir Risztitya (Aradai) u 22/8.

Eivállal gép- és karánjavításokat speciális szerelőkkel. Tüzelőberendezések átalakítását, lépcsősorostály és aláfúvató elrendezésével, ugyiszintén dinamó-, elektromotor- és akkumulátorjavításokat garancia mellett. A helyszínen is Autogénheggesztés és vágás. 1777

Ügyes ujságárusokat

keres jó jövedelemre az
ORIENT.

Jelentkezni az Orient főutcai üzletében délelőttönként.

Eladó egy világos hálószobaberendezés**Virág Jánosnál**

Annau és Henlein gőzmalom melletti szőlőben. 1795

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy valódi

angol őszi- és teleszövetem megérkeztek

melyekből a legújabb fazonú és legelegánsabb ruhákat készítem.

1758

Szives pártfogást kér, tisztelettel Györkös Lajos uriszabó Vojvoda Putnika (Alkotmány) u. 23. Ugyanott egy jó nagymankás felvétetik.

„JUGOSLAVIJA”

általános biztosító társaság
Beogradban

az eddig művelt üzletágaihoz most felvette az 1822

állatbiztosítást

is üzletkörébe s elvállalja lovak és szarvasmarhák biztosítását elhullás, kényszervágás s általában használhatatlanság ellen a legjutányosabb feltételek mellett.

Felvilágosítást nyújt a társaság veliki bečkereki fiókigazgatósága (Gimnázium utca 26, telefon 250) s vrsaci főigazgatósága (Lenau u. 6).

SÓ!

Ia minőségű, finoman **KŐSÓ** állandóan őrlött vagy darabos raktáron és bármily mennyiségben kapható sórőltételepemen Zseljeznicski red (Német-végsor) 10/11. szám és főraktárában: Obiliteva (Zápolya) utca

ZSARKO GRUJIN SÓMALMA

Vel. Bečkerek, Zseljeznicski red (Német-végsor).

Eladás csak nagyban. 1653

Nagy kupola olvasztómű**üzemben van!**

Gyártok minden mennyiségű és súlyú vas- és fémöntvényeket elsőrangú kivitelben. Vállalom azok megmunkálását. Kazánkovács munkák, új tüszőkre nyek, csőfalak készítését és foltzásokát vállalom. Autogénheggesztés és vágás. Nikkelezés és galvanizálás.

Krausz Gyula

Telefon 329.

vas- és fémöntvénye Veliki Bečkerek, Gundaliteva utca 7. szám.

Telefon 329.

TÜZELŐFA

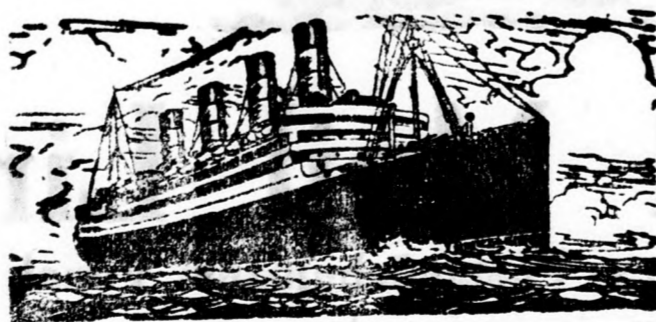
bükk- és tölgyhasáb, ölszámra, felvágva, felhasítva és házhoz szállítva.

Kapható a

1765

Srpska Zadružna Banka faterlepén**Veliki Bečkereken, a legjutányosabb áron.****Koninklijke Hollandsche Lloyd, Amsterdam****CUNARD LINIJA**

(OSNOVANO 1840)

**NAJVEĆI I NAJBRŽI
PAROBRODI**

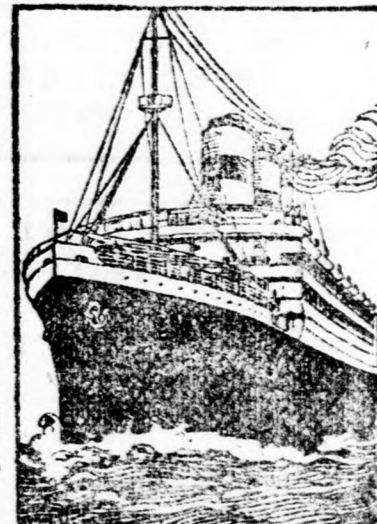
**IZRAVNO KNJIŽENJE ZA
SVE DJELOVE
SVIJETA**

Vezérképviselő az SHS. állam részére Jugoslavenska Banka D. D. — Fiókképviselő **Bečkereken: Joe S. Rendulić** Svetosavska u. 601/2. sz. (a szerbtemplom mellett).

**Délamerikába,
Egyesült Államokba és
Kanadába!**

1860

Államilag engedélyezett kivándorló iroda mezőgazdasági munkásoknak Sao Paolo államba (Dél-brazília) való szállítására mérsékelteit viteldij mellett!

Szőlőtaposó zsákok zsinégből

szilva-, sós-, lisztes-, gabonás-, komló-zsákok, jutából, egyéb minden fajta új és használt zsákok, Messianok. Kocsi- és vagonrakaró **ponyvák** minden méretben rendelkezésre azonnal elkészíttetnek.

Zsinegek

minden minőségben és vastagságban a legjutányosabban beszerezhetők: 58

Avram Schiff

zsák- és zsinégnagykereskedőnél. Zsák- és ponyvakölcsönző. Központ: **Novi Sad**, Futaki-ut 4. Telefon: 403. Sürögöncim: „Jutesif”. Beograd, Kraljevića Marka 7. Telefon: 29-25. Sürögöncim: „Kanapia”. Kérjen árajánlatot! Fiókok: Zagreb, Bécs, Budapest.

Eladó ház.

1808

Vétel esetén azonnal beköltözhető, továbbá 2 varrógép és különféle butordarabok. Bővebbet: Bajza-utca 20. sz.

GÉPÉSZ

több évi gyakorlattal és jó bizonyítvánnyal egy 80 lóerejű szivógázmotorhoz azonnali belépésre

keresztetik.

1785

Ajánlatok fizetési igénnyel

POSAVINA PAROMLIN

cimre SISAK küldendők.